

10.12.2024

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen neuvottelukunnan kokous

Aika	tiistai 10.12.2024 klo 13.00–15.00
Paikka	Teams ja Pohjolatalo, nh Punatulkku
Läsnä	Tuukka Forsell, Kouvolan kaupunki Markku Hannonen, Kotkan kaupunki, poistui klo 14.00 Hannu Heinonen, Etelä-Karjalan Yrittäjät ry Sonja Laitinen, SAK Jaakko Mikkola, Kymenlaakson liitto Mika Peltonen, Etelä-Karjalan kauppakamari Matti Seitsonen, MTK-Kaakkois-Suomi Satu Sikanen, Etelä-Karjalan liitto Petri Tani, Eduko Sami Tikkanen, Ekami Mirja Toikka, Xamk Pasi Toropainen, Etelä-Karjalan Yrittäjät ry Toni Vanhala, Kotkan kaupunki Kaakkois-Suomen ELY-keskus: Satu Mäkelä, puheenjohtaja Kari Halme Visa Niittyniemi Hanna Kailasto Sanna Laukkanen Sanna Lindqvist, sihteeri

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Satu Mäkelä avasi kokouksen.

2 Valtion aluehallintouudistus ja alueellinen toimeenpano

Puheenjohtaja esitteli valtion aluehallintouudistuksen tilannekatsauksen. Valtion aluehallinnon uudistus perustuu Petteri Orpon hallitusohjelmaan. Uudistuksen tavoitteena on monialainen valtion aluehallinto, joka koostuu nykyistä vahvemmille alueille elinvoimakeskuksiin. Elinvoimakeskuksia perustetaan kymmenen. Elinvoimakeskusten toiminnan on tarkoitus tukea alueiden omiin vahvuuksiin ja erityispiirteisiin perustuvaa alueiden kehittämistä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Uudistuksessa ympäristön lupa- ja valvontatehtävät siirtyvät perustettavaan Lupa- ja valvontavirastoon. Julkisen henkilöliikenteen tehtävät siirtyvät Traficomiin. Uudet virastot aloittavat toimintansa vuoden 2026 alussa. Uudistus kattaa noin 2 750 henkilöä ja 15 virastoa.

Elinvoimakeskukset huolehtivat monipuolisista tehtävistä, jotka liittyvät

- elinkeinoihin, työllisyyteen ja kulttuuriin
- maahanmuuttoon ja kotoutumiseen
- maatalouteen ja maaseudun kehittämiseen
- liikenteeseen

10.12.2024

- alueidenkäytön edistämiseen
- vesitalouteen
- luonnon monimuotoisuuden ja vesien hyvän tilan edistämiseen
- kalatalouteen
- EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimeenpanoon

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut toimeenpanohankkeen elinvoimakusten suunnittelua ja perustamista varten. Valtakunnallinen toimeenpano tukee alueellista toimeenpanoa. Alueellista valmistelua varten on nimetty 10 alueellista muutoskoordinaattoria ja alueellista muutosryhmää. Kaakkois-Suomeen perustettavan viraston nimi tulee olemaan Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus. ELY-keskuksen tehtävien jakautuminen aluehallinnon uudistuksessa menee siten, että E-vastuualueen kaikki tehtävät ja pääosa L-vastuualueen sekä eräät Y-vastuualueen tehtävät siirtyvät elinvoimakeskukseen.

Lainsäädäntöhanke etenee elinvoimakusten ja Lupa- ja valvontaviraston toimeenpanohankkeiden rinnalla. Lakiesitykset ovat olleet lausunnoilla keväällä 2024 ja lakiesitykset viedään eduskuntakäsittelyyn alkukeväästä 2025.

Visa Niittyniemi kertoi Lupa- ja valvontaviraston valmistelusta. Lupa- ja valvontavirasto on keskusvirasto, joka toimii alueilla. Sillä ei ole alueellista toimivaltaa. Viraston perustamisen tavoitteena on vahvistaa yhdenmukaista lupa- ja valvontakäytäntöä alueesta riippumatta ja sujuvoittaa lupaprosesseja. Lupa- ja valvontavirastoon kootaan Valviran tehtävät, suurin osa aluehallintovirastojen tehtävistä sekä ELY-keskusten ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät. Hallituksen esitysluonnoksen mukaan virastolla olisi pääjohtaja sekä kuusi osastoa.

Ympäristöministeriön yhden luukun lainsäädäntöhankeen tavoitteena on sujuvoittaa ympäristöön vaikuttavien hankkeiden lupamenettelyjä ja valmistella yhden luukun palvelua edistäviä lakeja. Yhden luukun palvelu -hanke on osa aluehallinnon uudistamista.

Alueellinen toimeenpano

Aluejakoon saattaa tulla vielä muutoksia, jotka vaikuttavat Kaakkois-Suomen elinvoimakeskusten toimeenpanoon merkittävästi. Hämeen ELY-keskuksen osalta on tarkastelussa kaksi vaihtoehtoa. Alkuperäinen suunnitelma on liittyä Uudenmaan elinvoimakeskukseen tai toinen vaihtoehto on sijoittua Kaakkois-Suomeen elinvoimakeskukseen. Asiasta on järjestetty kuulemistilaisuus 20.11.2024. Poliittinen ohjausryhmä linjaa Päijät-Hämeen sijoittumisesta ja seuraava kokous on 16.12.2024.

Kaakkois-Suomen alueellinen organisoituminen rakentuu siten, että Kaakkois-Suomen elinvoimakeskusten muutosryhmä johtaa ja ohjaa alueellista valmistelua. Lisäksi on perustettu toimeenpanoryhmä sekä neljä alatyöryhmää.

10.12.2024

ELY-keskusten sidosryhmäkysely toteutetaan vuoden 2025 alussa. Kyselyyn on tulossa kysymyksiä myös alueellisesta valmistelusta. Vuoropuhelua sidosryhmien kanssa käydään kaikissa keskeisissä sidosryhmätapaamisissa. Tavoitteena on uudistaa sidosryhmätapaamisia ja pilotoida elinvoimakeskusteluja vuonna 2025.

Vesitaloustehtävät keskitetään kolmeen elinvoimakeskukseen. Itäisen alueen osasto on tulossa Kaakkois-Suomen elinvoimakeskukseen. Etelä- ja Itä-Suomen vesistötehtävät tullaan hoitamaan keskitetysti Kaakkois-Suomesta.

Kari Halme kertoi liikennepuolen tehtävistä, jotka siirtyvät elinvoimakeskukseen pois lukien Traficomiin siirtyvät joukkoliikennetehtävät. ELY-keskusten eteläinen hankinta-alue käsittää Uudenmaan, Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakuntien alueet. Kanta-Hämeen siirtyminen uudistuksessa Pirkanmaalle aiheuttaa muutoksia hankinta-alueen tehtäviin.

Neuvottelukunta totesi, että meneillään on useita uudistushankkeita ja valmistelusta on muodostunut pirstaloitunut vaikutelma. Yhden luukun toimintamalli ja sen myötä tasapuolinen palvelu alueesta riippumatta saa positiivisen vastaanoton.

Neuvottelukunta merkitsi katsauksen tiedoksi.

3 ELY-keskuksen tulossopimusesitys

Strategiapäällikkö Hanna Kailasto esitteli pääkohdat Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen tulossopimusesityksestä vuosille 2025–2028, joka on valmisteltu syksyn aikana.

Toimintaympäristökuvauksessa todetaan, että Kaakkois-Suomen vahvuudet ovat erityisesti teollisuudessa, logistiikassa, matkailussa sekä ympäristö- ja energia-alalla. Alueella rakennemuutos jatkuu, ja se näyttäytyy etenkin metsäteollisuuden lomautuksina ja irtisanomisina. Puuntuonnin loppuminen Venäjältä vaikeuttaa Kaakkois-Suomen metsäteollisuuden toimintaedellytyksiä ja lisää entisestään paineita kotimaisen puun käyttöä kohtaan. Sodan vaikutukset näkyvät metsäteollisuuden lisäksi erityisesti logistiikassa ja matkailussa. Alueen muut haasteet liittyvät mm. elinvoimaisuuteen, väestönkehitykseen, osaamisen nostamiseen ja työvoiman kohtaantoon.

Tulossopimuksessa on kuvattu strategisten painopisteiden huomiointi ELY-keskuksen alueella. Painopisteitä ovat: Edistämme varautumista ja kokonaisturvallisuutta, lisäämme elinvoimaa, toteutamme kestäväää ja puhdasta siirtymää sekä turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta. ELY-keskuksen tulostavoitteet seuraaville vuosille on kuvattu tulossopimukseen. Tarkasteltiin Kaakkois-Suomessa tehtyjä toimenpiteitä ja toteutumia.

Neuvottelukunta keskusteli alueen tilanteesta ja merkitsi esityksen tiedoksi.

10.12.2024

4 Maahanmuuttoasiain toimikunnan tilannekatsaus

Sanna Laukkanen kertoi maahanmuuttoasiain toimikunnasta.

Toimikunnan tehtäviä ovat:

- Työperäiseen maahanmuuttoon liittyvien kannanottojen ja alueellisen työlupalinjauksen käsittely
- Työelämän vastaanottavuuden edistäminen
- Maahanmuuttajien kotouttamisen kehittäminen ja suunnittelu
- Maahanmuuttotoimijoiden yhteistyön kehittäminen maahanmuuttajien kotoutumista edistävissä asioissa
- Hyvien väestösuhteiden ja yhdenvertaisuuden edistäminen
- Muut maahanmuuttoon liittyvät ajankohtaiset asiat

Maahanmuuttoasiain toimikunnan kokoonpano 2024–2026 muodostuu viranomaisista, oppilaitoksista, kolmannen sektorin toimijoista sekä työelämän edustajista. Toimikunta kokoontui kuluvin vuoden aikana neljä kertaa. Toimikunnassa päivitettiin alueellinen työlupalinjaus, jatkettiin Kaakkois-Suomen maahanmuuttostrategiaa 2022–2024 sekä käsiteltiin ajankohtaisia tilastoja ja prosesseja, kuten työperäinen maahanmuutto, oleskeluluvat, yrittäjyys, TE24- ja KOTO24-valmistelu.

Neuvottelukunta keskusteli maahanmuuton teemasta.

- Kansainväliseen rekrytointiin ei ole tällä hetkellä suurta tarvetta, mutta tulevaisuudessa tarpeen arvioidaan kasvavan.
- Suomen kielen taito korostuu.
- Maahanmuuton kasvun haasteena on, miten saadaan työntekijät pysymään Kaakkois-Suomessa.
- Kaakkois-Suomessa ei ehkä olla valmiina monikielisiin palveluihin ja suomalaisista yrittäjistä ei löydy tarpeeksi vertaistukea.
- Yritysten tulisi olla rohkeampia rekrytoimaan ulkomaalaistaustaisia työntekijöitä.
- Työnantajien avoimuus ja hyvät esimerkit kansainvälisestä rekrytoinnista ovat tärkeitä.

Sovittiin, että kokouksen jälkeen neuvottelukunnalle toimitetaan maahanmuuttoon liittyvää valtakunnallista tilannekuvaa ja tietoa Kaakkois-Suomen ulkomaalaistaustaisten työllisyydestä sekä linkkejä maahanmuuton tilastoihin.

5 Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

6 Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään maaliskuussa. Kalenterikutsu lähetetään vuodenvaihteen jälkeen.

7 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti kuluneesta vuodesta ja päätti kokouksen klo 15.00.

10.12.2024

Puheenjohtaja

Satu Mäkelä

Sihteeri

Sanna Lindqvist